

Spis treści

Ewangelicka różnorodność 11

Regiony dzisiejszej Polski w roku 1517 12

Kalendarium ewangelików w ziemiach obecnej Polski i za granicą 13

Przed Reformacją 13

Po wystąpieniu księdza Marcina Lutra 14

Kościół ewangelicki w Polsce 45

Najważniejsze święta ewangelickiego roku kościelnego 50

POLSKA PÓŁNOCNO-ZACHODNIA 53

Bytów 40 krofeyów ze srebra i bursztynu 56

Człuchów Ewangelicy w krzyżackim zamku 58

Darłowo Marcin Luter wciąż rośnie 60

Gdańsk Pierwszy był dominikanin z Jeleniej Góry 62

Gdynia Powstał dla szwedzkich marynarzy 64

Grodzisk Wielkopolski Krótka, ale intensywnie 66

Herbertowo i Nowe Dwory Ze szkieletem na wierzchu 68

Kępno Pierwsi australijscy luteranie 70

Kostrzyn nad Odrą Miasto cmentarzysko 72

Kępno Wedel — podróżnik i najemnik 74

Leszno Schronili się tu bracia czescy i luteranie 76

Niekielka Ten kościół przyciąga gwiazdy 78

Nowy Dwór Gdański U mennonitów na Żuławach Wiślanych 80

Oksza Nowa Ameryka nad Wartą 82

Osiek nad Notecią Kopia kościoła 84

Poznań Kościół w poprzek. I to w najlepszym stylu 86

- Rejowiec** Wielkopolska też miała swojego Reja 88
- Skarszewy** Dwa razy postawili kościół w 24 godziny 90
- Słońsk i Łagów** Choć joannici, to luteranie 92
- Słupsk** Tu spoczęła ostatnia z Gryfitów 94
- Szczecin** Ślady Kościoła Wyznającego 96
- Trzebiatów** Miasto, w którym wszystko się zaczęło 98
- Trzygłów** Kolebka pomorskich staroluteran 100
- Turek** Dzieło mistrza klasycznej elegancji 102
- Warcino** Pod wzgórzem Żelaznego Kanclerza 104
- Wolin** O Johannesie Bugenhagenie 106
- Wschowa** Ciut w mieście, ciut za nim 108
- Wysiedle i Ostre Bardo** Z przekory — na bogato 110
- Żychlin** Najstarszy reformowany zbór w Polsce 112

POLSKA PÓŁNOCNO-WSCHODNIA 115

- Białystok** Skrzyknęli się po latach 118
- Bydgoszcz** Plac Zbawiciela 120
- Działdowo** Odrobina Mazur w międzywojennej Polsce 122
- Ełk** Pionierzy z Małopolski 124
- Gierłoż** Mazurscy luteranie w parku miniatur 126
- Kętrzyn** Kościół polski 128
- Kunin** Mieli ujarzmić Pulwy 130
- Kwidzyn** Ich troje w katedrze 132
- Mikołajki** Biblia, Tora, Koran i narta Adama Małysza 134
- Morąg** Herderowo 136
- Olsztyn** Protestanci na katolickiej Warmii 138
- Olsztynek** Uzacnił życie pracą około języka polskiego 140
- Ostróda** Cmentarz na Polskiej Górze 142

Paproć Duża	Ślub przyszłego naczelnika państwa	144
Przedecz i Gostynin	Kościół-zamki	146
Supraśl	W cieniu prawosławnego monasteru	148
Suwałki	Protestanci na ziemi Jaćwingów	150
Szczytno	Gromadka przy gromadce	152
Toruń	Swobodne miasto	154
Toruń	Na Wawelu jej nie chcieli	156
Warszawa	Wszystkie świątynie ćmi i przewyższa	158
Warszawa	Strategiczne miejsce	160
Węgrów	Międzynarodowo na Podlasiu	162
Wiączemin Polski	Mennonici z luteranami na jednym stali brzegu	164
Wielka Nieszawka	Rzędówka bagienna	166
Żyrardów	Miasto — pomnikiem historii	168

POLSKA POŁUDNIOWO-WSCHODNIA 171

Częstochowa	Powojenne centrum Kościoła luterańskiego	174
Jarosław	Z ikoną Matki Boskiej	176
Kraków	Bróg w samym środku miasta	178
Krynica	Kalwinistom z braćmi polskimi tu po drodze	180
Lublin	Czyli tam i z powrotem	182
Lusławice	Socyn u Pendereckiego	184
Łódź	Nieledwie Manhattan	186
Łódź	Pod dobrą gwiazdą	188
Nagłowice i Oksa	Strony Mikołaja Reja	190
Nowy Sącz	Z woli habsburskiego cesarza	192
Pińczów	Nawet cienia dawnej wielkości	194
Przysucha	Trzy narody, trzy konfesje, trzy miasta. I Kolberg	196
Sandomierz	Tu się w końcu protestanci ugadali	198

Słowniki Kolebka polskiego protestantyzmu 200

Zelów Czesi w samym środku Polski 202

POLSKA POŁUDNIOWO-ZACHODNIA 205

Bielsko-Biała W Bielskim Syjonie 208

Brzeg Zamek Piasta protestanta 210

Bytom Po śladach Matki Ewy 212

Cieszyn O armatni strzał od miasta 214

Czarnylas Wieś wielu wyznań 216

Dzięgielów Dziedzictwo seniora Kulisza 218

Gubin Megaruina 220

Jawor i Świdnica Luterzańskie arcydzieła na liście UNESCO 222

Jelenia Góra Jak w Sztokholmie 224

Karpacz Z gór Norwegii w Karkonosze 226

Komoršno Ojczyzna twórczych kaznodziejów 228

Kudowa-Zdrój Czeski kątek 230

Legnica Ewangelicki kościół Marii Panny 232

Lędziny Uciekli z Kóz 234

Mysłakowice Tyrolczycy w Sudetach 236

Nowa Sól Nowy dom braci morawskich 238

Nowy Kościół Pierwsze protestanckie nabożeństwo na Śląsku 240

Oleśnica Protestanci w bóżnicy 242

Opole To ręka młodzieńca 244

Ozimek Zapracowany mistrz 246

Pielgrzymka i Trzmielów Kościoły ucieczkowe i graniczne 248

Pokój Oaza spokoju Karola 250

Szczyrk Kolonia śląskich górali w Małopolsce 252

Tarnowskie Góry i Pszczyna Adres: Rynek 254

Ustroń Leśny kościół na Równicy 256

Wisła Tu protestanci są większością 258

Wrocław Miasto wybitnych teologów 260

Wrocław W Dzielnicy Czterech Wyznań 262

Wykroty Kościół wyprostowany 264

Zielona Góra Ogród Chrystusowy na winnym szlaku 266

„Szlakiem protestantyzmu w Polsce”.

Odznaka Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego 269

Wybrana literatura 275

Indeks nazwisk i nazw miejscowości 279

Objaśnienia symboli na mapach 288